

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WNN.055.1.2026.JP
Warszawa, 17 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 15481

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłów na Sejm RP Pana Łukasza Horbatowskiego, Pana Bartosza Zawiei, Pani Sylwii Bielawskiej, Pana Roberta Jagły, Pani Jolanty Niezgodzkiej, Pana Jacka Niedźwiedzkiego, Pana Adama Krzemińskiego oraz Pana Patryka Gabriela *w sprawie zasadności i jakości prowadzenia studiów podyplomowych realizowanych w całości w formule zdalnej.*

Szanowni Państwo Posłowie,

w odpowiedzi na interpelację dotyczącą kształcenia na studiach podyplomowych, w szczególności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, wyłącznie za pośrednictwem metod i technik kształcenia na odległość, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Ogólne zasady dotyczące tworzenia i prowadzenia studiów podyplomowych wynikają z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn.zm.), dalej: „ustawa PSWN”. Uczelnie samodzielnie opracowują programy prowadzonych studiów podyplomowych. Prowadzenie studiów podyplomowych nie wymaga zgody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Minister nie jest również uprawniony do dokonywania merytorycznej oceny tych programów. To uczelnia jest odpowiedzialna za prawidłową realizację procesu kształcenia i za jakość kształcenia na studiach podyplomowych. Niemniej, program studiów podyplomowych powinien być zgodny z przepisami ustawy PSWN, w tym w szczególności w zakresie czasu trwania studiów podyplomowych, możliwości uzyskania kwalifikacji częściowych na poziomie 6, 7 albo 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) oraz wymogów dotyczących uczestników studiów podyplomowych. Uczelnia jest odpowiedzialna również za właściwe udokumentowanie procesu kształcenia na studiach podyplomowych (np. sporządzenie świadectwa ukończenia studiów podyplomowych). Oznacza to, że za prawidłowe przeprowadzenie rekrutacji na studia podyplomowe oraz za programy prowadzonych studiów podyplomowych, odpowiada uczelnia, jako podmiot autonomiczny w zakresie swej działalności, zgodnie z przepisami przywołanej ustawy. W myśl art. 23 ust. 2 ustawy PSWN za właściwe działanie uczelni odpowiada jej rektor, który zarządza uczelnią i czuwa nad prawidłową realizacją przepisów obowiązujących w uczelni.

Co do zasady obecnie przepisy ustawy PSWN nie precyzują kwestii prowadzenia studiów podyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w formie

online), pozostawiając niniejszy aspekt do autonomicznej decyzji danej uczelni. Natomiast odnosząc się do zawartych w interpelacji pytań nr 1, 2, 4 i 5, należy wyjaśnić, że w przypadku studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, tzw. podyplomowe studia kwalifikacyjne, przepisy szczególne zawierają wymagania w tym zakresie, które uczelnia ma obowiązek uwzględnić w programie studiów podyplomowych. Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 11 ustawy PSWN w programach studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela uwzględnia się standardy kształcenia. Standard kształcenia dla tego zawodu został określony w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 453)¹. Minister określił ten standard, w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i właściwego doboru efektów uczenia się w celu odpowiedniego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela z uwzględnieniem jego specyfiki, a także czasu trwania i właściwego doboru efektów uczenia się na studiach podyplomowych.

Podkreślenia wymaga, że możliwość i wymiar prowadzenia zajęć w formule online na studiach podyplomowych służących nabyciu określonych kwalifikacji nauczycielskich powinny być adekwatne do zakresu i specyfiki danych studiów podyplomowych. Podmiot prowadzący takie studia podyplomowe jest odpowiedzialny za dobór właściwych metod kształcenia mających na celu zapewnienie ich uczestnikom osiągnięcie wszystkich zakładanych w programie tych studiów podyplomowych efektów uczenia się.

W przypadku kształcenia podyplomowego przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu, nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych, nauczyciela praktycznej nauki zawodu, nauczyciela prowadzącego zajęcia i nauczyciela psychologa, zgodnie z ust. 3.7. części I załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia, w grupach zajęć B-F liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie może być większa niż 25% sumy liczby punktów ECTS określonej dla tych grup zajęć. Należy podkreślić, że praktyki zawodowe nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Regulacja ta (odnosząca się do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość dla poszczególnych grup zajęć) dotyczy prowadzenia kształcenia zarówno na studiach, jak i na studiach podyplomowych. W związku z tym zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przypadku poszczególnych rodzajów studiów podyplomowych wskazanych w tym załączniku² są realizowane z uwzględnieniem ww. maksymalnego wymiaru (limitu).

Natomiast w przypadku kształcenia podyplomowego przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy oraz nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, zgodnie z ust. 3.4 części

¹ Standard określony w tym rozporządzeniu obowiązuje dla studiów oraz studiów podyplomowych, dla cykli kształcenia rozpoczętych od roku akademickiego 2019/2020 (tj. od dnia 1 października 2019 r.). Standard kształcenia jest zbiorem reguł i wymagań w zakresie kształcenia dotyczących sposobu organizacji kształcenia, osób prowadzących to kształcenie, ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, a także sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

² Zgodnie z ust. 2.7. części I, kształcenie na studiach podyplomowych przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela może być prowadzone w zakresie przygotowania: 1) psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć (program takich studiów obejmuje grupy zajęć B, C i D); 2) psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego do nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu (program takich studiów obejmuje grupy zajęć B, C i D); 3) merytorycznego, psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego (program takich studiów obejmuje grupy zajęć A3, B, C i D); 4) merytorycznego i dydaktycznego do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (program takich studiów obejmuje grupy zajęć A3 i E); 5) pedagogicznego do wykonywania zawodu nauczyciela psychologa (program takich studiów obejmuje grupę zajęć F); 6) psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego do nauczania języka obcego (program takich studiów obejmuje grupy zajęć B, C i D).

I załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia, liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie może być większa niż 25% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów; praktyki zawodowe nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Standard ujęty w tym załączniku nie określa wprost liczby punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w odniesieniu do studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie pedagogiki specjalnej³, niemniej standard ten wymaga, aby program studiów podyplomowych, w ramach których jest realizowane kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela w grupach zajęć określonych standardem dla przygotowania w poszczególnych zakresach pedagogiki specjalnej (tj. przygotowanie merytoryczne, przygotowanie dydaktyczno-metodyczne oraz praktyki zawodowe), zapewniał osiągnięcie takich samych efektów uczenia się jak program studiów (por. ust. 3.1.).

W programach studiów podyplomowych samodzielnie opracowywanych przez uczelnie na podstawie powołanego standardu uczelnie określają zajęcia lub grupy zajęć, do których przypisują liczbę punktów ECTS, a także określają liczbę punktów ECTS uzyskiwaną w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, mając na uwadze charakter realizowanych zajęć.

Należy także dodać, że kształcenie na studiach podyplomowych, realizowane zgodnie z wymaganiami ww. standardu, zapewnia przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w poszczególnych zakresach oraz zostaje potwierdzone przez uczelnię w świadectwie ukończenia studiów podyplomowych. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 6 i 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1464) absolwent studiów podyplomowych otrzymuje świadectwo ukończenia tych studiów, w którym muszą być obligatoryjnie wskazane: nazwa studiów, data ich rozpoczęcia i zakończenia, liczba semestrów i wynik ukończenia, a także wykaz zajęć wraz z liczbą godzin zajęć oraz liczbą punktów ECTS, uwzględniający po pierwsze: liczbę godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym liczbę godzin praktyk zawodowych, wraz z liczbą punktów ECTS przypisanych do tych zajęć oraz po drugie: liczbę godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wraz z liczbą punktów ECTS przypisanych tym zajęciom. Ponadto absolwent studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela otrzymuje świadectwo ukończenia studiów podyplomowych, które obowiązkowo ma zawierać informację o tym, że osoba, która ukończyła te studia odbyła kształcenie zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz uzyskała przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela ze wskazaniem przedmiotu lub rodzaju zajęć, które może prowadzić.

Ww. regulacje obowiązują od dnia 1 października 2024 r.⁴ Wszystkie osoby, które kończą studia podyplomowe po tym dniu, otrzymują świadectwa sporządzone zgodnie z ww. przepisami, uwzględniające niezbędne elementy określone w tym rozporządzeniu.

³ Zgodnie z ust. 1.1. części I, standard ma zastosowanie do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w zakresie: edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością słuchową (surdopedagogiki), edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową (tyflop pedagogiki), edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogiki leczniczo-terapeutycznej, edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, edukacji włączającej, pedagogiki resocjalizacyjnej, logopedii, pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej), wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

⁴ Rozporządzenie Ministra Nauki z dnia 18 lipca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego (Dz. U. poz. 1103).

Powyższe regulacje m.in. pozwalają na weryfikację zgodności czasu trwania studiów podyplomowych z obowiązującymi przepisami i umożliwiają pełniejszą ocenę zrealizowanego w ramach tych studiów kształcenia z uwzględnieniem przyjętych metod nauczania, w tym z wykorzystaniem metod i środków kształcenia na odległość.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pragnę podkreślić, że działanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zakłada bieżące monitorowanie i analizę efektów funkcjonowania obowiązujących regulacji, jak też uzasadnioną ich modyfikację (we współpracy ze środowiskiem akademickim – w przypadku zmian w sposobie organizacji kształcenia). Każdy sygnał o możliwych nieprawidłowościach w danej uczelni jest na bieżąco wykorzystywany w toku sprawowanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadzoru nad uczelniami. W przypadku zgłaszanych nieprawidłowości dotyczących działania uczelni w zakresie realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w tym np. przypadków przekraczania dopuszczalnego wymiaru zajęć prowadzonych w tej formie na kwalifikacyjnych nauczycielskich studiach podyplomowych, są podejmowane względem nich adekwatne środki nadzorcze przewidziane w ustawie PSWN.

Jednocześnie informuję, że MNiSW dostrzega potrzebę doprecyzowania zasad prowadzenia studiów podyplomowych na poziomie ustawy, w tym m. in. w zakresie prowadzenia studiów podyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i określenia limitu zajęć, które mogą być prowadzone w ten sposób, a także w zakresie wymagań dotyczących prowadzenia studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu, zajmowania określonego stanowiska lub uzyskania uprawnień zawodowych. Aktualnie trwają analizy, w konsultacji ze środowiskiem akademickim, proponowanych zmian w ww. zakresie.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.